

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Möte mellan Rättstolkarna (Lotta Hellstrand, Anna Lundberg och Margareta McKenna) och Anna Wielgosz från Rättsenheten på Domstolsverket

Syftet med vårt möte var att fortsätta den positiva dialog som redan har inletts mellan Domstolsverket och föreningen Rättstolkarna. Mötet ägde rum i Göteborgs tingsrätt och Lotta samt Margareta medverkade på telefon. Vi hade i förväg mailat de frågor vi ville diskutera till Anna Wielgosz. Anna Wielgosz berättade att Domstolsverket kommer att sätta ett nytt projekt som ska arbeta med tolkfrågor i år, troligen från och med i höst. Det finns ännu inte så mycket konkret information om det, men det kommer att fokusera primärt på ersättningsfrågor till tolkar, och även handla om att förbättra rutinerna för bl.a. tolkbeställningsprocessen. Det är ekonomiavdelningen, avdelningen för utvecklingsfrågor och rättsenheten som kommer att arbeta med projektet.

Mötet började med att vi diskuterade just ekonomi. RT tog upp att tolken får ersättning på olika sätt i olika domstolar. Vissa domstolar vill få in faktura eller kostnadsyrkande direkt från tolken, och vissa föredrar att ersättningen går via förmedlingen. I Uppsala tingsrätt är det dessutom så att tolken ska maila faktura till Domstolsverket och inte till domstolen. Det vore önskvärt med ett enhetligt system för alla domstolar.

Dessutom skiljer det sig åt om tolken har A- eller F-skatt. Just för A-skattare kan det bli väldigt lång väntetid för att få ut sitt arvode om det har blivit fel i utbetalningen. A-skattare får också väldigt otydlig information om vad utbetalningen gäller, t.ex. datum för uppdraget och vad som är arvode och vad som är ersättning för utlägg. Anna Wielgosz noterar och ska föra allt detta vidare.

När det gäller Domstolsverkets nya riktlinjer och e-utbildningen som Rättstolkarna har varit med om att utforma, så tycker föreningen att de är mycket bra, men problemet är att riktlinjerna inte används. Vi frågar också om e-utbildningen. Anna Wielgosz vet inte om utbildningen är obligatorisk, och det finns ingen information om i vilken utsträckning personalen går den. RT efterlyser åtgärder för att göra riktlinjerna mer kända och använda och för att fler ska gå e-utbildningen.

Nästa punkt på dagordningen gällde handläggning av mål med tolk. RT framförde att det måste bli enklare att få resa till och från domstolen godkänd. Det nya ramavtalet föreskriver att tolkens resa måste godkännas separat av domstolen för varje uppdrag om resan är längre än två timmar eller 10 mil enkel väg, och det är ändå en förbättring jämfört med tidigare ramavtal. RT påpekar att kompetenskravet måste gå före närhetsprincipen, och att det inte går att förvänta sig att man ska få tolkar med högsta kompetens om man ska begränsas av den snäva radien. Vidare tog föreningen upp att domstolarna borde åläggas att föra tolkens kompetensnivå till protokollet. Det finns dåliga kunskaper om tolkars kompetens hos vissa domare, åklagare och advokater, och detta skulle vara ett sätt att medvetandegöra samtliga om betydelsen av tolkens kompetens. Det är också viktigt av statistiska skäl. Anna Wielgosz påpekar att förvaltningsdomstolarna inte skriver protokoll utan minnesanteckningar, men att det ändå bör

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

kunna stå med. Även där frågar man ju redan nu om ett biträde är advokat eller jur. kand., och samma vikt bör läggas vid tolkens kompetens, anser RT. Anna Wielgosz tror att det blir svårt att beordra domstolarna att göra detta, men kanske kan det föras in i en uppdaterad version av riktlinjerna.

Vidare tog RT upp frågan om behandling av tolks personuppgifter. Dessa bör inte skrivas ut i dom som blir offentlig. I stället bör man skriva matrikelnummer hos tolkförmedlingen och kompetens.

Domstolsverket ser nu över Tolktaxan och då särskilt hänvisningen till Verkets lokala reseavtal med bland annat riktlinjer för ersättning för flerdygnsförrättning osv. Det är egentligen till för Domstolsverkets anställda och inte tänkt för tolkar. Kanske kommer det tidigast i versionen för 2020 att bli en annan modell för tolkar, liknande den för vittnen i domstol. RT tog också upp möjligheten att föra in fler rättsfall i Tolktaxan, särskilt gällande ersättning för förberedelse.

Slutligen diskuterades teknikfrågor. RT framför önskemål inför byggande av nya rättscentra. Vi tog också upp den nya tekniken för simultantolkning på distans. Den är bra men används än så länge sällan. Anna Wielgosz lovar att ta upp detta med teknikansvariga, kanske kan någon av dem vara med vid vårt nästa möte, som kommer att äga rum i slutet av september eller början av oktober 2018.